

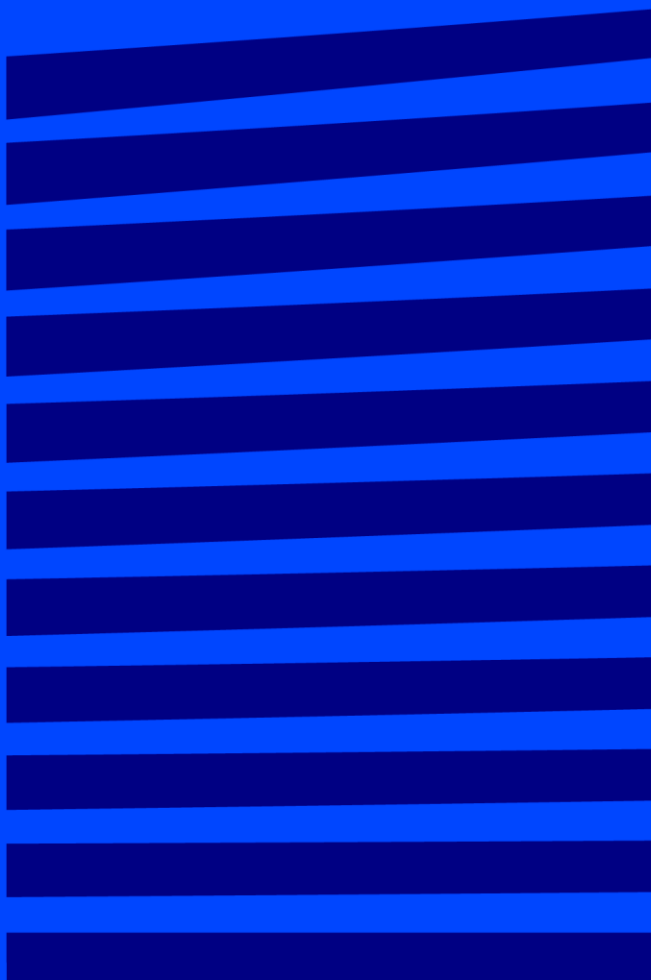

IZBOR ZA EUROPU

POLITIČKE SMJERNICE ZA SLJEDEĆU EUROPSKU KOMISIJU 2024. – 2029.

Ursula von der Leyen

kandidatkinja za predsjednicu Europske komisije

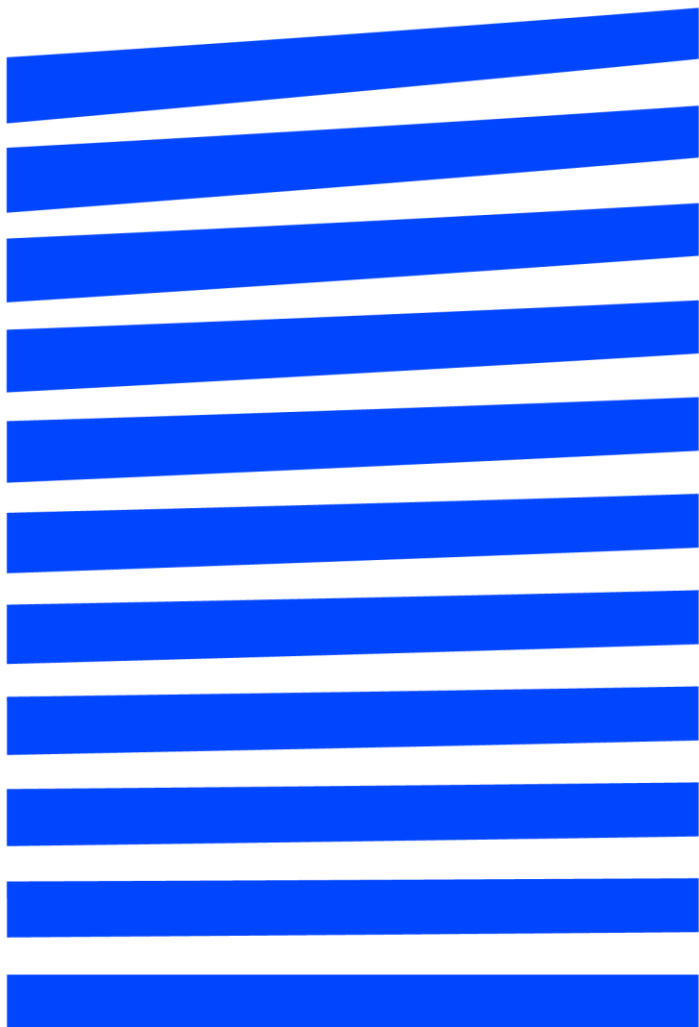

IZBOR ZA EUROPU

**POLITIČKE SMJERNICE
ZA SLJEDEĆU EUROPSKU KOMISIJU
2024. – 2029.**

Ursula von der Leyen

kandidatkinja za predsjednicu Europske komisije

IZBOR ZA EUROPU

Sudjelovanje u kampanji po cijeloj Europi prije ovogodišnjih europskih izbora bilo je podsjetnik na ono što našu Uniju čini onim što ona jest. Gotovo 500 milijuna ljudi toliko raznolikih kultura, kompleksne povijesti i različitih perspektiva zajednički istodobno izražava želju za cjelovitom Unijom 27 zemalja. Svojim glasom pomažu i izgradnju zajedničkog europskog identiteta, a sve je to povezano našim bogatim i raznolikim kulturnim mozaikom. To je najveća snaga Europe. **To je ono zbog čega je Europa više od konstrukcije ili projekta. Europa je naš dom: jedinstven po strukturi i ujedinjen u različitosti.**

Od rekordnog broja glasača koji su prvi put glasali do onih koji su glasali na svim europskim izborima do sada, ljudi su izražavali nadu i težnje za zdravijom i prosperitetnijom budućnosti. No istaknuli su i činjenicu da smo sada u dobu tjeskobe i nesigurnosti. Europljane more stvarne sumnje i brinu zbog nestabilnosti i neizvjesnosti s kojima smo suočeni, od troškova života, stanovanja i poslovanja do odnosa prema nekim pitanjima, kao što je migracija. Od naše sigurnosti kod kuće do ratova u Ukrajini i na Bliskom istoku. Brinu i da Europa često nije dovoljno brza, da je katkad previše suzdržana ili pak prevelik teret.

Sva su ta očekivanja i brige stvarni, legitimni i na njih se mora reagirati. Zato **smatram da je nužno da demokratski centar u Europi opstane.** No, ako opstane, mora moći odgovoriti na brige i probleme s kojima se ljudi svakodnevno nose. Ako to ne uspije, ogorčenost i polarizacija će rasti i biti plodno tlo za one koji nude jednostavna rješenja, a u stvarnosti žele destabilizirati naša društva.

To je kontekst vremena korjenitih promjena, za naše društvo i našu sigurnost, naš planet i naše gospodarstvo. Brzina promjena može destabilizirati, a neki žale za svijetom kakav je nekad bio i brinu o svijetu kakav će tek biti.

Sve to, zajedno s posljedicama izbora i događanja u sve konfliktnijem svijetu, stvara turbulentno i potencijalno seizmičko razdoblje za Europu. Rizici su stvarni, a odgovornosti ozbiljne.

Pred Europom je sada jasan izbor.

Izbor da se sami suočimo s neizvjesnim svijetom koji nas okružuje. Ili da ujedinito naša društva i ujedinito se oko naših vrijednosti.

Izbor da budemo ovisni, da dopustimo da nas podjele oslabe. Ili da budemo odvažni u svojoj ambiciji i suvereni u našem radu, u suradnji s partnerima u cijelom svijetu.

Izbor da ignoriramo nove okolnosti ili brzinu promjena. Ili da imamo jasnu sliku svijeta i prijetnji oko nas kakvi zaista jesu.

Izbor da dopustimo da ekstremisti i arbitri prevladaju. Ili da potvrdimo moć naše demokratske snage.

Smatram da se najveći izazovi našeg doba, od sigurnosti do klimatskih promjena i konkurentnosti, mogu svladati samo zajedničkim naporima. **Prijetnje kojima smo izloženi prevelike su da bismo se s njima nosili sami. A naše su mogućnosti prevelike da ih sami iskoristimo.**

S tim na umu smatram da Europa mora odabrati za sebe najbolju opciju: Uniju.

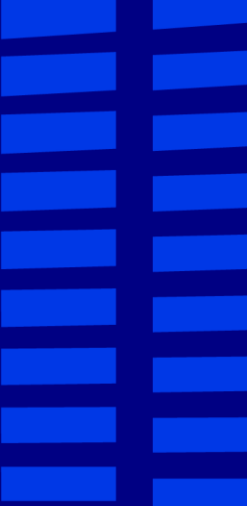
To se temelji na dubokom uvjerenju da samo Europa može odgovoriti na naše generacijske izazove u ovom nestabilnom svijetu – bilo da je riječ o potpori Ukrajini koliko god je to potrebno, zaštiti našeg planeta, socijalnoj pravednosti, obrani demokracije, potpori za poboljšanje životnih uvjeta, industrijskim djelatnostima, poljoprivrednicima ili o vodećem položaju u revolucionarnim tehnologijama koje će oblikovati svijet do kraja ovog stoljeća.

U posljednjih pet godina Europa je pokazala što sve može postići kad to čini zajedničkim snagama. Kad je brza i koristi svoju veličinu i moć – kao što smo učinili kad smo sve države članice istodobno opskrbili cjepivima. Kad je hrabra i ambiciozna – kao što smo bili s paralelnom zelenom i digitalnom tranzicijom i našim planom oporavka, instrumentom NextGenerationEU. Kad je ujedinjena – kao što je bila u potpori Ukrajini, slobodi i demokraciji u najmračnijim i najtežim vremenima.

Vrijeme je da Europa ponovno zajednički nastupi.

To je zajednička odgovornost svih europskih glasača, ali i svih zagovornika Europe, od Kijeva do Kišinjeva, od Tbilisija do cijelog zapadnog Balkana – kao i onih koji zazivaju europsku budućnost na ulicama naselja i gradova po cijeloj Uniji i kontinentu. Moramo se pripremiti za tu budućnost, potporom svim kandidatima na njihovu putu prema Uniji, i tako što ćemo Uniju ključnim reformama pripremiti za budućnost.

Unija koju odaberemo ne smije se svesti na binarno pitanje o više ili manje Europe. U ovim vremenima **potrebna nam je brža i jednostavnija, fokusirana i**

ujedinjena Unija, koja pruža veću potporu građanima i poduzećima. Trebamo Uniju koja djeluje tamo gdje to ima dodanu vrijednost i u kojoj svi zajedno jasnim ciljevima i zajedničkom misijom mobiliziramo institucije EU-a, nacionalna i regionalna državna tijela, privatni sektor, socijalne partnere, građane i civilno društvo.

Posljednjih pet godina zajedno smo puno postigli, od europskog zelenog plana do instrumenta NextGenerationEU, pakta o migracijama i azilu i provedbi europskog stupa socijalnih prava. **Moramo i nastaviti ćemo ostvarivati sve svoje dugoročne ciljeve, među ostalim one koji su utvrđeni u europskom zelenom planu.**

Naš fokus mora biti na provedbi onoga što smo dogovorili, u bliskoj suradnji sa svim dionicima, posvećeni našim velikim izazovima. Zbog toga želim definirati skup fokusiranih i zajedničkih ciljeva za 2030. i dalje, s jasnim ciljnim vrijednostima i ishodima u ovim prioritetnim područjima:

Obrana i sigurnost. Održivo blagostanje i konkurentnost. Demokracija i socijalna pravednost. Vodeće mjesto u svijetu i rezultati u Europi.

Ove političke smjernice naš su plan za snagu i jedinstvo Europe. Prioriteti koji su ovdje izneseni temelje se na mojim savjetovanjima i zajedničkim idejama o kojima se raspravljalo s demokratskim snagama u Europskom parlamentu, i na Strateškom planu Europskog vijeća za razdoblje 2024. – 2029. One nisu potpuni program rada, nego im je cilj usmjeriti naš zajednički rad.

Sljedećih pet godina definirat će mjesto Europe u svijetu za sljedećih pet desetljeća. Odlučit će o tome hoćemo li sami oblikovati svoju budućnost ili ćemo dopustiti da je oblikuju događaji ili netko drugi.

U ovim teškim vremenima i svijetu nesigurnosti, smatram da moramo odabrati zajedništvo, ambiciju i poduzetnost. Moramo pokazati da smo dorasli naslijeđu naše prošlosti, ostvarivati rezultate u sadašnjosti i pripremiti snažniju Uniju za budućnost.

To je pokretačka snaga ovih smjernica i sve ono na čemu želim raditi s Europskim parlamentom i državama članicama u sljedećih pet godina.

Novi plan za održiv napredak i konkurentnost Europe

Europa je oduvijek bila kontinent industrije, poduzetništva i inovacija, a oblikovale su je industrijske i tehnološke revolucije, globalna konkurencija i društvene promjene.

Ta je snaga uvelike povezana s našim jedinstvenim socijalnim tržišnim gospodarstvom zbog kojeg Europa ima brojne prednosti u odnosu na konkurente.

Naša konkurentnost i dalje trpi zbog suviše strukturnih prepreka. Naša poduzeća posluju u turbulentnom svijetu, u kojem vlada nepravednije tržišno natjecanje, više cijene energije, nedostatak vještina i radne snage, i teško dolaze do kapitala koji im je potreban.

Iz prve smo ruke iskusili opasnosti od ovisnosti ili oslabljenih lanaca opskrbe – od medicinskih proizvoda u pandemiji do Putinove energetske ucjene ili kineskog monopola nad sirovinama ključnima za baterije ili čipove.

Svjetska utrka odredit će tko će biti prvi u klimatskoj neutralnosti i prvi razvijati tehnologije koje će oblikovati svjetsko gospodarstvo u idućim desetljećima.

Europa si ne može priuštiti da u toj utrci zaostane i izgubi svoju konkurentsku prednost niti može otkriti svoje strateške ranjivosti.

Možemo iskoristiti mnogo toga što smo dosad učinili – od golemih ulaganja u čistu i digitalnu tehnologiju u okviru instrumenta NextGenerationEU do pristupa suverenitetu koji su čelnici dogovorili u Versaillesu.

Raspolažemo brojnim resursima koji nam omogućuju konkurentsku prednost, od vrhunskih istraživača i sveučilišta do uspješnih malih poduzeća i stabilnog

okruženja utemeljenog na vladavini prava i jednakim uvjetima.

Međutim, s obzirom na razmjere izazova i mogućnosti, sad trebamo još brže i više raditi na konkurentnosti, napretku i pravednosti. Pritom će nam koristiti i predstojeće izvješće o konkurentnosti koje priprema Mario Draghi.

Potreban nam je novi europski plan napretka kako bismo:

- *olakšali poslovanje i produbili jedinstveno tržište;*
- *donijeli plan za čistu industriju radi dekarbonizacije i smanjenja cijena energije;*
- *pretvorili istraživanje i inovacije u okosnicu gospodarstva;*
- *povećali produktivnost širenjem digitalnih tehnologija;*
- *povećali ulaganja u održivu konkurentnost;*
- *riješili probleme nedostatka vještina i radne snage.*

Olakšati poslovanje

Jedinstveno europsko tržište ključ je naše konkurentnosti. Ono omogućuje slobodno kretanje robe, usluga, novca i ljudi, čime se otvaraju tržišta, a ljudima, poduzećima i ulagačima olakšava život.

Međutim, ono bi moglo pružiti mnogo više. Potreban nam je **novi zamah kako bismo dovršili jedinstveno tržište** u sektorima kao

što su usluge, energetika, obrana, financije, elektroničke komunikacije i digitalizacija. Time će se našim poduzećima, posebno malima i srednjima (MSP-ovi), omogućiti da se prošire i u potpunosti iskoriste tržište.

Smatram da nam treba **novi pristup politici tržišnog natjecanja** koja će biti više usmjerena na naše zajedničke ciljeve i poticajnija za širenje poduzeća na globalnim tržištima, a uvijek jamčiti jednake uvjete. U načinu ocjenjivanja koncentracija trebali bismo u potpunosti uzeti u obzir inovacije i otpornost.

Nastojat ćemo da politika tržišnog natjecanja i dalje bude ukorak s promjenama na globalnim tržištima i spriječi da koncentracija na tržištu utječe na povećanje cijena ili pad kvalitete robe ili usluga za potrošače.

U Europi postoji 24 milijuna MSP-ova koji otvaraju kvalitetna radna mjesta u lokalnim zajednicama, ali ona su, kao i veća poduzeća, i dalje previše opterećena.

Poslovanje u Europi mora postati lakše i brže.

Moj će glavni politički prioritet biti brzina, dosljednost i jednostavnost u svemu što činimo.

Svaki povjerenik bit će zadužen za smanjenje administrativnog opterećenja i pojednostavnjenje provedbe: manje birokracije i izvješćivanja, više povjerenja, bolja provedba i brže izdavanje dozvola.

Održavat će redovite **dijalogue o provedbi** s dionicima kako bi se provedba na najbolji način uskladila sa stvarnim stanjem na terenu.

Suradivat će s potpredsjednikom za provedbu, pojednostavnjenje i međuinstitucijske odnose kako bi se **preispitala cjelokupna pravna stečevina EU-a**.

Na temelju toga iznijet ćemo prijedloge za **pojednostavnjenje, konsolidaciju i kodifikaciju zakonodavstva** kako bismo, uz

zadržavanje visokih standarda, uklonili sva preklapanja i proturječnosti.

Razmotrit ćemo i mnoštvo nacionalnih propisa koji otežavaju poslovanje u državama članicama EU-a. Inovatorima ćemo olakšati postizanje uspjeha tako što ćemo smanjiti troškove neuspjelih inovacija.

U prilog tomu predložit ću novi pravni status na razini EU-a kako bi **inovativna poduzeća lakše rasla**. On će biti u obliku takozvanog 28. režima kako bi se poduzećima omogućilo da u određenim područjima iskoriste prednosti jednostavnijeg i usklađenog skupa pravila.

Moramo i više podupirati poduzeća koja se veličinom i kapacitetom financiranja ne mogu uspoređivati s velikim korporacijama. Ona su česta meta stranih poduzeća koja ih ubojitim preuzimanjem nastoje ukloniti da im ne bi smetala u tržišnom natjecanju.

Uvest ćemo **novu kategoriju malih poduzeća srednje tržišne kapitalizacije** i ispitati koji su postojeći propisi za velika poduzeća preveliko opterećenje, nerazmjerni ili prepreka njihovu konkurentnom razvoju.

Isto tako, buduće zakonodavstvo mora biti jednostavnije i naklonjenije malim poduzećima, u duhu supsidijarnosti. To će se posebno provesti **novom provjerom MSP-ova i konkurentnosti** kako bi se izbjegla nepotrebna administrativna opterećenja, a pritom očuvali visoki standardi.

Međutim, bolja izrada zakonodavstva mora biti zajednička zadaća – treba uključiti sve institucije i obuhvatiti cijeli zakonodavni postupak – od prijedloga i izmjena do donošenja.

U tom ću duhu predložiti obnovu **međuinstitucijskog sporazuma o pojednostavnjenju i boljoj izradi zakonodavstva** kako bi svaka institucija na isti način mogla procijeniti učinak i trošak njegovih izmjena.

Kako bismo osigurali zajedničko praćenje **izvršenja i provedbe**, od svakog ću povjerenika zatražiti i da za svoj odbor

Europskog parlamenta i sastav Vijeća pripremi godišnje izvješće o napretku.

Plan za čistu industriju

Ostvarili smo povijesni napredak u postavljanju ambicioznih klimatskih ciljeva i pokazali da možemo uspješno smanjiti emisije i istodobno razvijati gospodarstvo.

Moramo ostati vjerni ciljevima utvrđenima u europskom zelenom planu.

Klimatska kriza poprima sve veće razmjere. Hitno je potrebno istodobno dekarbonizirati i industrijalizirati naše gospodarstvo.

Moramo se usredotočiti na **provedbu postojećeg pravnog okvira za 2030.** na najjednostavniji, najpravedniji i najisplativiji način.

U prvih 100 dana mandata **trebamo novi plan za čistu industriju** radi konkurentnosti industrije i kvalitete radnih mjesta.

Posvetit ćemo se **potpori i stvaranju pravih uvjeta kako bi poduzeća** mogla ostvariti naše zajedničke ciljeve. To podrazumijeva pojednostavnjenje, ulaganje i osiguravanje pristupa jeftinoj, održivoj i sigurnoj opskrbi energijom i sirovinama.

Time će se pripremiti put prema **cilju** smanjenja emisija za 90 % **do 2040.**, za koji ćemo predložiti da se uključi u naš Europski zakon o klimi. U svakom ćemo koraku surađivati s industrijom, socijalnim partnerima i svim dionicima.

Predložit ćemo **akt o ubrzanju industrijske dekarbonizacije** kako bi se industrijskim djelatnostima i poduzećima pružila potpora tijekom tranzicije.

Time će se ulaganja usmjeriti u infrastrukturu i industriju, posebno u energetske intenzivnim sektorima. Bit će to potpora vodećim europskim tržištima za razvoj, proizvodnju i širenje čiste tehnologije u industriji. Pridonijet će i ubrzanju planiranja, javne nabave i postupaka izdavanja dozvola.

Moramo smanjiti račune za energiju za poduzeća i kućanstva.

Zahvaljujući europskim mjerama obnovljivi izvori energije dosegli su rekordno visoku razinu, u prošloj je godini iz tih izvora proizvedeno 50 % električne energije u EU-u. Ovisnost o ruskom fosilnom plinu bitno se smanjuje, a uštede energije smanjile su ukupnu potrošnju.

Međutim, pred nama su i dalje brojni izazovi. Naše energetske tržište mora bolje funkcionirati kako bi se cijene smanjile, a potrošači imali koristi od nižih troškova proizvodnje čiste energije.

Nastavit ćemo smanjivati cijene energije daljnjim odmakom od fosilnih goriva, jačanjem zajedničke nabave goriva i razvojem upravljanja potrebnog za istinsku **energetsku uniju**.

Povećat ćemo ulaganja u infrastrukturu i tehnologije čiste energije i dati im prioritet.

To će uključivati obnovljive izvore energije i niskougljične tehnologije, mrežnu infrastrukturu, skladišne kapacitete i prometnu infrastrukturu za uhvaćeni CO₂. Ulagat ćemo i u mjere energetske učinkovitosti, digitalizaciju energetskog sustava i uvođenje mreže za vodik.

Osim toga, moramo iskoristiti moć i veličinu našeg tržišta kako bismo osigurali opskrbu. Zato ću predložiti aktivaciju i proširenje našeg **mehanizma za agregaciju potražnje** kako bi se osim plina obuhvatili vodik i kritične sirovine.

Radit ćemo na novim **partnerstvima za čistu trgovinu i ulaganja** kako bismo poboljšali opskrbu sirovinama, čistom energijom i čistom tehnologijom iz cijelog svijeta.

Pružanjem dobrog primjera kod kuće **želim da Europa ostane predvodnik u međunarodnim pregovorima o klimi** i da se nadoveže na nedavne inicijative EU-a o globalnim pitanjima kao što su metan, određivanje cijene ugljika i globalni ciljevi

za obnovljive izvore energije i energetske učinkovitost.

Svoju **globalnu klimatsku i energetske viziju** predstaviti ćemo prije konferencije COP30 koja se održava u Brazilu 2025. Pojačati ćemo i **zelenu diplomaciju** i više surađivati s trećim zemljama na vanjskim aspektima naših politika.

Kako bismo ostvarili klimatske ciljeve, ljudima moramo olakšati prelazak na održivije opcije. To se posebno odnosi na mobilnost. Prekogranično putovanje vlakom za mnoge je građane i dalje preteško. Ljudima bi trebalo omogućiti korištenje otvorenih sustava za kupnju karata za transeuropska putovanja od nekoliko pružatelja usluga, a da pritom ne izgube pravo na povrat troškova ili kompenzacijsko putovanje.

Zato ćemo predložiti **uredbu o jedinstvenom digitalnom sustavu za rezervaciju i izdavanje karata** kako bismo Europljanima omogućili kupnju jedinstvene karte na jedinstvenoj platformi uz zadržavanje prava putnika za cijelog putovanja.

Za ostvarenje cilja klimatske neutralnosti do 2050. nužne su razne inovativne tehnologije, u područjima od mobilnosti do energetike. Na primjer, cilj klimatske neutralnosti do 2035. za automobile ulagačima i proizvođačima omogućuje predvidljivost. Za njegovo nam ostvarenje treba tehnološki neutralan pristup, u kojem će ciljanom izmjenom propisa u okviru planirane revizije biti istaknuta važnost e-goriva.

Kružnije i otpornije gospodarstvo

Rad na dekarbonizaciji našeg gospodarstva bit će dijelom kontinuiranog prelaska na održiviji obrazac proizvodnje i potrošnje, koji će omogućiti dulje zadržavanje vrijednosti resursa u našem gospodarstvu.

To će biti svrha novog **akta o kružnom gospodarstvu**, koji će doprinijeti stvaranju

tržišne potražnje za sekundarnim materijalima i jedinstvenog tržišta otpada, posebno u vezi s kritičnim sirovinama.

Predložiti ćemo novi **paket za kemijsku industriju** u cilju pojednostavnjenja Uredbe REACH, jasnijeg pristupa „vječnim kemikalijama” ili PFAS-ovima.

Moramo se pobrinuti da naše gospodarstvo postane otpornije i manje ovisno.

To je posebno važno u **zdravstvenom i farmaceutskom** sektoru. EU se suočava s velikim nestašicama medicinskih proizvoda i lijekova, a posebno je teško dobiti antibiotike, inzulin, lijekove protiv bolova i neke druge proizvode.

Kako bi se to stanje popravilo, predložiti ćemo **akt o kritičnim lijekovima** s ciljem smanjenja ovisnosti o kritičnim lijekovima i sastojcima, osobito lijekovima koje dobavlja samo nekoliko proizvođača ili zemalja.

To ćemo učiniti radeći na dovršetku **europske zdravstvene unije** s diversificiranim lancima opskrbe, pristupom najnaprednijim načinima liječenja, otpornijim zdravstvenim sustavima i strateškim zalihama ključnih lijekova. Moramo nastaviti s radom i u području antimikrobne rezistencije.

Pojačati ćemo i rad na **preventivnoj zdravstvenoj zaštiti**, što se posebno odnosi na mentalno zdravlje, među ostalim na radnom mjestu, i kardiovaskularne bolesti, te rad na liječenju degenerativnih bolesti i istraživanju autizma. Temelj za to bit će uspješan model europskog plana za borbu protiv raka.

Više moramo učiniti i za zaštitu sigurnosti naših zdravstvenih sustava, koji su sve više meta kibernetičkih napada i napada ucjenjivačkim softverima. Kako bi se poboljšalo otkrivanje prijetnji, pripravnost i odgovor na krize, u prvih 100 dana mandata predložiti ćemo **europski akcijski plan za kibernetičku sigurnost bolnica i pružatelja zdravstvene zaštite**.

Veća produktivnost širenjem digitalnih tehnologija

Konkurentnost Europe sputana je nižom produktivnošću u odnosu na izravne globalne konkurente. Srž problema je nedovoljno širenje digitalnih tehnologija, koje utječe na našu sposobnost korištenja tehnologije za razvoj novih usluga i poslovnih modela.

Za početak ćemo se posvetiti provedbi digitalnog zakonodavstva donesenog u posljednjem mandatu. Tehnološki divovi moraju preuzeti odgovornost za svoju veliku sistemsku moć u našem društvu i gospodarstvu. Započeli smo s aktivnom provedbom Akta o digitalnim uslugama i Akta o digitalnim tržištima. U sljedećem ćemo je mandatu **pojačati**.

To ćemo popratiti rješavanjem problema s **platformama za e-trgovinu** kako bismo zajamčili jednake uvjete za potrošače i poduzeća na temelju učinkovitih carinskih, poreznih i sigurnosnih kontrola i standarda održivosti.

Ostvarenje naših digitalnih ciljeva i stvaranje istinski jedinstvenog digitalnog tržišta bili bi prekretnica za našu produktivnost i konkurentnost.

Pojačat ćemo ulaganja u sljedeći val najnovijih tehnologija, posebno u superračunalstvo, poluvodiče, internet stvari, genomiku, kvantno računalstvo, svemirsku tehnologiju i šire.

Aktom o umjetnoj inteligenciji Europa već predvodi put prema sigurnijoj i pouzdanijoj umjetnoj inteligenciji i ublažavanju rizika koji proizlaze iz njezine zlouporabe.

Sada se moramo fokusirati na to da postanemo globalni predvodnik i u inovacijama u tom području.

U prvih 100 dana osigurat ćemo pristup novim, prilagođenim superračunalnim kapacitetima za *start-up* poduzeća i sektor umjetne inteligencije u okviru **inicijative za tvornice umjetne inteligencije**.

U suradnji s državama članicama, industrijom i civilnim društvom razvit ćemo i **strategiju za primjenu umjetne inteligencije** kako bismo potaknuli nove industrijske primjene umjetne inteligencije i poboljšali pružanje raznih javnih usluga, kao što je zdravstvena skrb.

U tom duhu predložit ću osnivanje **Europskog istraživačkog vijeća za umjetnu inteligenciju** u kojem možemo udružiti sve svoje resurse, primjenom sličnog pristupa kao i za CERN.

Radi potpore razvoju umjetne inteligencije i drugih najnovijih tehnologija **Europa treba iskoristiti neiskorišteni potencijal podataka**.

Pristup podacima nije samo glavni pokretač konkurentnosti (čini gotovo 4 % BDP-a EU-a), već je ključan i za produktivnost i društvene inovacije, od personalizirane medicine do uštede energije.

Međutim, previše poduzeća u Europi teško dobiva pristup podacima koji su im potrebni, dok velika strana tehnološka poduzeća europske podatke koriste za unapređenje svojeg poslovanja.

Uz jamstvo visokih standarda zaštite podataka, podupirat ćemo poduzeća poboljšanjem otvorenog pristupa podacima, posebno kako bi se MSP-ovima pružila podrška za ispunjavanje obveza izvješćivanja.

Europi je potrebna podatkovna revolucija.

Zato ćemo predložiti **strategiju za europsku podatkovnu uniju**. Temeljit će se na postojećim pravilima o podacima kako bi se osigurao jednostavniji, jasan i dosljedan pravni okvir za neometanu i opsežnu razmjenu podataka među poduzećima i upravama uz poštovanje visokih standarda privatnosti i sigurnosti.

Istraživanja i inovacije u središtu našeg gospodarstva

Konkurentnost Europe i njezin položaj u utrci prema čistom i digitalnom gospodarstvu ovisit će o početku novog doba izuma i inovativnosti. Za to u središtu našeg gospodarstva trebaju biti istraživanje i inovacije, znanost i tehnologija.

Povećat ćemo sredstva za istraživanja kako bismo se fokusirali na strateške prioritete, revolucionarna temeljna istraživanja i disruptivne inovacije te znanstvenu izvrsnost.

U tu svrhu proširit ćemo Europsko istraživačko vijeće i Europsko vijeće za inovacije.

Europa mora biti predvodnica i u povezivanju nove znanosti, tehnologije i industrije, što će tu tehnološku revoluciju učiniti bržom i transformativnijom.

Želim da Europa u najvećoj mogućoj mjeri iskoristi biotehnološku revoluciju. Biotehnologije, uz potporu umjetne inteligencije i digitalnih alata, mogu doprinijeti modernizaciji čitavih dijelova našeg gospodarstva, od poljoprivrede i šumarstva do energetike i zdravlja.

Kako bismo olakšali prijenos biotehnologije iz laboratorija u tvornicu, a zatim i na tržište, sljedeće ćemo godine predložiti novi **europski akt o biotehnologiji**.

To će biti dio šire **strategije za europske biološke znanosti** da vidimo kako možemo poduprijeti našu zelenu i digitalnu tranziciju i razviti tehnologije visoke vrijednosti.

Za vodeću poziciju u inovacijama trebamo stvoriti uvjete koji će istraživačima omogućiti napredak. To znači da trebamo osigurati potrebnu infrastrukturu i inovativne laboratorije za testiranje i razvoj ideja u okviru **novih javno-privatnih partnerstava**, kao što su zajednička poduzeća.

To znači i da trebamo privući nove talente te zadržati najbolje i najbistrije umove u Europi. Zato želim ojačati suradnju istraživačkih odjela, visokog obrazovanja i

poduzeća, i to posebno jačanjem naših **sveučilišnih saveza**.

Još intenzivniji poticaj ulaganjima

Nova Komisija bit će Komisija ulaganja.

Moramo mobilizirati financijska sredstva potrebna za zelenu, digitalnu i socijalnu tranziciju. U bliskoj suradnji s **Europskom investicijskom bankom** maksimalno ćemo povećati javna ulaganja i učinak poluge te smanjiti rizik privatnog kapitala.

Ta ulaganja ne mogu se financirati samo iz javne blagajne. Dopršetak unije tržišta kapitala mogao bi privući dodatnih 470 milijardi eura ulaganja godišnje.

Moramo se ambicioznije uhvatiti u koštac s manjkom privatnog kapitala i našim i dalje preplitkim tržištima.

Inovativna europska poduzeća i *start-up* poduzeća ne bi trebala biti prisiljena posezati za tržištima Sjedinjenih Država, Azije ili drugim tržištima kako bi financirala svoje širenje. Trebala bi i u Europi moći pronaći ono što im je potrebno za rast.

Stoga ćemo predložiti **mjere za apsorpciju rizika** kako bi se komercijalnim bankama, ulagačima i poduzetničkom kapitalu olakšalo financiranje brzorastućih poduzeća.

Da bi se mobilizirao kapital i osigurali jednaki uvjeti, preispitat ćemo svoj regulatorni okvir u cilju uklanjanja prepreka koje ograničavaju iznos raspoloživog europskog kapitala za financiranje inovacija.

Radit ćemo na rješavanju problema rascjepkanosti naših financijskih tržišta, zbog koje svake godine 300 milijardi eura štednje europskih obitelji završi na stranim tržištima.

U tu svrhu razradit ćemo u izvješću Enrica Lette prijedlog i predložiti **europsku uniju za štednju i ulaganja**, što uključuje bankovnu uniju i uniju tržišta kapitala. To će pomoći da se veliko bogatstvo privatne

štednje u Europi iskoristi za ulaganje u inovacije i čistu i digitalnu tranziciju.

Osim privatne štednje u Europi, naši postojeći financijski instrumenti na tržištu kapitala važni su i da se privuče štednja iz cijelog svijeta jer je EU sinonim za vrlo sigurnu imovinu s privlačnim prinosima.

Moramo bolje iskoristiti i javnu nabavu, koja čini 14 % BDP-a Unije.

Povećanjem učinkovitosti javne nabave za 1 % moglo bi se uštedjeti 20 milijardi eura godišnje. Javna nabava jedno je od glavnih sredstava koja su nam na raspolaganju za razvoj inovativnih proizvoda i usluga i stvaranje vodećih tržišta čistih i strateških tehnologija.

Predložit ću **reviziju Direktive o javnoj nabavi**, koja će omogućiti da se pri javnoj nabavi u određenim strateškim sektorima prednost daje europskim proizvodima.

Tako ćemo zajamčiti dodanu vrijednost EU-a za naše građane i sigurnost opskrbe ključnim tehnologijama, proizvodima i uslugama. Pritom ćemo i naša pravila o javnoj nabavi postati modernija i jednostavnija, osobito za *start-up* poduzeća i inovatore iz EU-a.

Kad je riječ o javnom financiranju i ulaganjima, najvažniji prioritet bit će osigurati korištenje sredstava dostupnih u okviru instrumenta NextGenerationEU i tekućeg proračuna.

U budućnosti moramo zajedno više ulagati u čiste i strateške tehnologije i energetski intenzivne industrije na temelju plana čiste industrije. Budućnost čiste i visokotehnološke industrije mora se događati u Europi.

Zato ću predložiti novi Europski fond za konkurentnost u sklopu našeg prijedloga ojačanog proračuna u sljedećem višegodišnjem financijskom okviru.

Sredstva iz tog fonda usmjerit će se u ulaganja u strateške tehnologije, od umjetne inteligencije i svemira do čiste tehnologije i biotehnologije, kako bismo zajamčili da se

strateške tehnologije razvijaju i proizvode u Europi. Taj ulagački kapacitet će nam omogućiti i da iskoristimo snagu proračuna kako bismo pri ostvarivanju zajedničkih ciljeva potaknuli privatna ulaganja i smanjili njihov rizik.

Sredstvima iz Europskog fonda za konkurentnost podupirat će se **važni projekti od zajedničkog interesa** kako bi Europa mogla iskoristiti svoju zajedničku snagu za ulaganje u ambiciozne zajedničke projekte, kao što je u manjim razmjerima već učinjeno u području baterija, vodika i mikroelektronike.

Pobrinut ću se za **jednostavnije i brže** financiranje i pokretanje važnih projekata od zajedničkog interesa. Prvi novi skup zajedničkih projekata bit će predložen početkom 2025.

Rješavanje problema nedostatka vještina i radne snage

Europi je potrebna radikalna promjena ambicija i djelovanja u vezi sa svim razinama vještina i svim vrstama osposobljavanja i obrazovanja. To je jednako važno za karijerni razvoj i napredak građana kao i za našu konkurentnost.

U tu svrhu ćemo uspostaviti **Uniju vještina**, s naglaskom na ulaganjima, obrazovanju odraslih i cjeloživotnom učenju, očuvanju vještina i priznavanju raznih vrsta osposobljavanja, kako bismo građanima omogućili da rade bilo gdje u Uniji.

Pritom će središnju ulogu imati **uključivanje cjeloživotnog učenja u obrazovanje i razvoj karijere** te poticanje osposobljavanja i karijernog napretka nastavnika.

Posvetit ćemo se poboljšanju osnovnih vještina i predložiti **strateški plan za obrazovanje u području STEM-a**. Cilj će biti zaustaviti zabrinjavajuće pogoršanje rezultata i smanjiti nedostatak kvalificiranih nastavnika u područjima znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike. To bi omogućilo i uključivanje većeg broja

djevojčica i žena u obrazovanje i zanimanja u području STEM-a.

Važno je posvetiti odgovarajuću pozornost i strukovnom obrazovanju i osposobljavanju jer nas ono priprema za rad i daje nam vještine koje poduzeća traže. Zato ću predložiti **europsku strategiju za strukovno obrazovanje i osposobljavanje**, osobito s ciljem povećanja broja osoba sa završenim srednjoškolskim strukovnim obrazovanjem i osposobljavanjem.

Zbog brzih promjena u gospodarstvu moramo bolje odgovoriti na potrebe naših

poduzeća. U proračunu EU-a ćemo **povećati i preusmjeriti sredstva za financiranje vještina** kako bi bile usklađenije s tržištima rada i usmjerenije na sektore ključne za dvostruku tranziciju.

Moramo se pobrinuti da sve vrhunske vještine budu iskorištene bez obzira na to gdje i kako su stečene. Zato ćemo nastaviti raditi na uvođenju europske diplome i predložiti **inicijativu za prenosivost vještina** kako bismo zajamčili da zemlje priznaju vještine stečene u drugoj zemlji.

Novo doba za europsku obranu i sigurnost

„Svjetski mir ne može se očuvati ako se ne ulažu kreativni naponi razmjerni opasnostima koje ga ugrožavaju”.

Prva rečenica Schumanove deklaracije u sebi sažima priču o Europi. Govori o našoj prošlosti koja je obilježena ratom, podjelama i dotad nezapamćenim sukobima.

Iako se mir u Europi nikad nije uzimao zdravo za gotovo, sve su iluzije narušene Putinovim agresivnim ratom u Ukrajini.

Zastrašujući i nemilosrdni napadi na dječje bolnice, energetska infrastrukturu i druge civilne mete pokazuju do kojih je granica Putinova Rusija spremna ići.

Ukrajina se bori za slobodu, demokraciju i vrijednosti Europe. Naša kolektivna odlučnost mora biti tim snažnija što je izazov s kojim se suočavamo veći.

Najbolje ulaganje u europsku sigurnost je ulaganje u sigurnost Ukrajine. Ukrajini moramo pružiti financijsku, političku i vojnu potporu dok god to bude potrebno.

Upotrijebit ćemo sve instrumente koji su nam na raspolaganju, uključujući one iz Europskog instrumenta mirovne pomoći, za sve, od neposrednih potreba do buduće **obnove** u okviru Instrumenta za Ukrajinu.

Protekle nas godine nisu upozorile samo na krhkost mira, već i na važnost vlastitih sredstava za obranu i zaštitu i odvratanje potencijalnih protivnika. To je sve bitnije zbog sve većih podjela i nestabilnosti u svijetu u kojem Europa više ništa ne može uzimati zdravo za gotovo.

Sve svoje politike ćemo razmotriti kroz prizmu sigurnosti. Planirat ćemo scenarije za koje se nadamo da se nikad neće ostvariti, ali ne smijemo riskirati da budemo nedovoljno pripremljeni ili previše ovisni o drugima.

Stvaranje europske obrambene unije

Posljednjih nekoliko godina postao je očit kroničan nedostatak ulaganja u vojne kapacitete i nepostojanje učinkovite potrošnje za obranu.

O tome najbolje govori podatak da se ukupna potrošnja EU-a za obranu u razdoblju od 1999. do 2021. povećala za 20 %. U istom su se razdoblju rashodi za obranu u Rusiji povećali za gotovo 300 %, a u Kini za gotovo 600 %. Istodobno, naša je potrošnja previše rascjepkana, neujednačena i nedovoljno europska. To moramo promijeniti.

U sljedećih pet godina napore ćemo usmjeriti na izgradnju istinske **europske obrambene unije**.

Države članice zadržat će odgovornost za vlastite postrojbe, od doktrine do raspoređivanja snaga, no Europa može mnogo toga učiniti u smislu potpore i koordinacije napora za jačanje obrambene industrijske baze, inovacija i jedinstvenog tržišta.

Kako bismo pomogli pri koordinaciji tih napora na europskoj razini, imenovat ćemo **povjerenika za obranu**, koji će blisko surađivati sa sljedećim visokim predstavnikom / potpredsjednikom u skladu s Ugovorom.

Kako bismo razradili novi pristup i utvrdili potrebe za ulaganjima, u prvih 100 dana mandata zajednički ćemo predstaviti **Bijelu knjigu o budućnosti europske obrane**.

Pritom će u središtu biti jačanje partnerstva EU-a i NATO-a. Nastavit ćemo širiti suradnju s NATO-om kako bi obuhvatila sve prijetnje, uključujući nove opasnosti povezane s kibernetičkim i hibridnim prijetnjama ili svemirom, te ćemo ojačati transatlantsko partnerstvo.

U doba ponovnog naoružavanja najveći prioritet je znatno povećanje ulaganja.

Iako je ostvaren napredak, proračuni za obranu i dalje se uglavnom troše na nacionalnoj osnovi. Tek djelić rashoda za opremu u Europi namijenjen je zajedničkoj nabavi EU-a, a velik dio obrambenih nabavki država članica i dalje dolazi izvan Europe.

Moramo trošiti više, bolje i zajedno.

Prva zadaća je hitna obnova, popunjavanje i preobrazba nacionalnih oružanih snaga, kako su ih definirale države članice.

Povećat ćemo sredstva Europskog fonda za obranu, za ulaganja u vrhunske obrambene kapacitete u ključnim područjima kao što su pomorski, kopneni i zračni kapaciteti, kapacitet za rano upozoravanje na temelju svemirske tehnologije i kibernetička sigurnost.

Druga zadaća su veća ulaganja u našu obrambenu industriju. Ojačat ćemo **Program za europsku obrambenu industriju** kako bismo potaknuli zajedničku nabavu radi uklanjanja najkritičnijih nedostataka u kapacitetima EU-a.

Stvorit ćemo istinsko **jedinstveno tržište za obrambene** proizvode i usluge uz povećanje proizvodnih kapaciteta i poticanje zajedničke nabave.

Treća je zadaća udružiti resurse i suzbiti zajedničke prijetnje putem vodećih **projekata europske obrambene unije**. Ti bi projekti trebali biti usmjereni na najveće zajedničke i prekogranične prijetnje.

U suradnji s državama članicama i u bliskoj suradnji s NATO-om predložiti ćemo niz obrambenih projekata od zajedničkog europskog interesa, počevši od **europskog nebeskog štita i kibernetičke obrane**.

Pobrinut ćemo se da ti veliki projekti budu otvoreni svima i upotrijebit ćemo sve svoje regulatorne i financijske alate koji su nam na raspolaganju kako bismo osigurali da se što

prije osmisle, razviju i stave u primjenu na europskom tlu.

Svoje ambicije moramo uskladiti s ulaganjima.

Za početak trebamo poticati privatna ulaganja u obranu. Suradivat ćemo s Europskom investicijskom bankom kako bi nam pomogla u financiranju i **smanjenju rizika zajedničkih obrambenih projekata** i inovacija u području obrane.

Za to su potrebna europska ulaganja iz sljedećeg višegodišnjeg financijskog okvira. No iznijet ćemo i prijedloge za potrebna hitna ulaganja u obranu.

Unija pripravnosti

Osim izgradnje sposobnosti Europi su potrebne i **nove ambicije u pripravnosti na krize i prijetnje sigurnosti**.

Radit ćemo na **Unijinoj strategiji za pripravnost**, koja će biti nadahnutu izvješćem o civilnoj i vojnoj pripravnosti EU-a koje će kasnije ove godine predstaviti bivši finski predsjednik Sauli Niinistö.

U okviru toga posvetit ćemo se daljnjem **jačanju naših kapaciteta za kibernetičku obranu**, koordinaciji nacionalnih nпора u području kibernetičke obrane i osiguravanju naše kritične infrastrukture, posebno razvojem pouzdane europske djelatnosti kibernetičke obrane.

Europi je potreban i zajednički pristup sprečavanju i pripremi na druge nove prijetnje, posebno one povezane s kemijskom, biološkom, radiološkom i nuklearnom (KBRN) sigurnošću.

Nadovezujući se na rad Tijela za pripravnost i odgovor na zdravstvene krize, predstaviti ćemo novu strategiju za potporu **medicinskim mjerama protiv prijetnji javnom zdravlju**, kao što su one povezane s KBRN sigurnošću, uključujući zajedničku nabavu i stvaranje zaliha.

Moramo raditi i na **integriranom odvratanju**. Imajući to na umu, ojačat ćemo naš **strateški pristup sankcijama** kako bismo mogli fleksibilno reagirati na nove prijetnje. Provjerit ćemo kako se naš okvir sankcija protiv kibernetičkih napada može proširiti i kako bi novi režim sankcija protiv hibridnih napada na EU i njegove države članice mogao funkcionirati.

Sigurnija i zaštićenija Europa

Najosnovnije od svih prava je pravo da se osjećamo sigurno gdje god se nalazili i u koje god doba dana. Organizirani kriminal u Europi međutim raste. To nanosi štetu životima, poduzećima i cijelim gospodarstvima, a istodobno puni džepove kriminalaca i bandi.

U Europi ne smije postojati skrovište za organizirani kriminal – ni u virtualnom ni u stvarnom svijetu.

Predložiti ću **novu europsku strategiju unutarnje sigurnosti**. To će pridonijeti da sigurnost bude smišljeno integrirana u zakonodavstvo i politike EU-a.

Tijelima kaznenog progona moramo osigurati odgovarajuće i suvremene alate za zakonit pristup digitalnim informacijama, uz istodobnu zaštitu temeljnih prava.

Većina kriminalnih skupina aktivna je u više od tri države članice EU-a, u fizičkom i digitalnom svijetu. Posvetit ćemo se razbijanju visokorizičnih kriminalnih mreža i njihovih kolovođa, među ostalim revizijom postojećih propisa o organiziranom kriminalu.

Predložiti ću **da Europol postane istinski operativna policijska agencija** i da s vremenom dobije dvostruko više osoblja. To bi trebalo biti popraćeno pojačanim nadzorom i mandatom. Moramo ojačati njegove kapacitete za potporu nacionalnim tijelima kaznenog progona.

Moramo se pobrinuti da ti kriminalci budu izvedeni pred lice pravde. Jačanje **europskog uhidbenog naloga** omogućit će pravosudnim tijelima da bliže surađuju kako bi se to ostvarilo.

Moramo razmisliti i o područjima u kojima će **Uredu europskog javnog tužitelja** biti potrebne veće ovlasti da bi mogao istraživati prekogranični organizirani kriminal, posebno korupciju, koja utječe na resurse Unije i protiv koje se države članice ne mogu same boriti.

Taj stroži pristup kriminalu bit će osobito važan zbog porasta trgovine drogom u Europi, koja je i dalje uzrok osobnih tragedija i izvor financiranja drugih kriminalnih aktivnosti.

Predložiti ćemo novi **europski akcijski plan za suzbijanje trgovine drogom**, surađujući s partnerima kako bismo zatvorili rute i onemogućili te poslovne modele. Time će se poduprijeti šira **strategija EU-a za luke** s naglaskom na sigurnosti, konkurentnosti i gospodarskoj neovisnosti, nadovezujući se na rad Europskog saveza luka.

Nedavni nagli porast broja terorističkih napada govori da prijetnja od organiziranih mreža – ili vukova samotnjaka koje one nadahnjuju – nije nestala.

Vrijeme je za **novi program za borbu protiv terorizma** kako bismo odgovorili na nove i prijetnje u nastajanju, kao što je internetska dimenzija ili globalno sigurnosno okruženje koje evoluiraju, te kako bismo se snažnije borili protiv financiranja terorizma i poduzeli mjere protiv radikalizacije.

I konačno, okosnica našeg ujedinjenog pristupa sigurnosti trebao bi biti novi **strateški komunikacijski sustav EU-a**, za javna tijela nadležna za sigurnost i zaštitu. To će biti dio našeg rada na poboljšanju svakodnevne operativne suradnje u borbi protiv terorizma i kriminala i spašavanju života u kriznim situacijama.

Jače zajedničke granice

Europske obale i zajedničke granice svakodnevno milijunima ljudi olakšavaju poslovanje, rad, studij ili turistička putovanja. Naše granice moraju biti sigurnije i protočnije. Ljudi se žele osjećati sigurno, ali bez predugog čekanja na granicama.

EU ćemo učiniti najnaprednijim odredištem putovanja na svijetu, uz **potpuno funkcionalno europsko digitalno upravljanje granicama**.

No, naše granice moraju biti sigurnije kako bismo spriječili nezakonite prelaske granice i zaštitili EU od porasta hibridnih i drugih sigurnosnih prijetnji.

U posljednjih nekoliko godina Europa je morala odgovoriti na pritiske na svojim granicama – od Lampeduse do poljske granice s Bjelarusom, od granica baltičkih država i Finske do Kanarskih otoka, Cipra i šire.

U svim smo prilikama uspjeli odgovoriti, a svaki put smo pritom ojačali svoje granice. Ali potreban nam je snažniji i agilniji pristup.

Primjenjivat ćemo **pristup integriranog upravljanja granicama**. Ojačat ćemo Frontex, opremit ćemo ga najsuvremenijom tehnologijom za nadzor i informiranje o stanju, kao i vlastitom opremom i osobljem kako bismo mu omogućili da štiti naše granice u svim okolnostima, uz snažno upravljanje i potpuno poštovanje temeljnih prava.

Da bi se to ostvarilo, predložiti ću da se **broj službenika europske granične i obalne straže utrostruči** na 30 000.

Pokazat ćemo nultu toleranciju prema onima koji sigurnost naših granica i naše građane ugrožavaju hibridnim napadima. Neprijateljski akteri koji premještaju ljude preko vanjskih granica EU-a u političke

svrhe trebali bi biti prepoznati kao prijetnja našoj sigurnosti i trebalo bi ih sankcionirati.

S trećim zemljama ćemo više surađivati na sigurnosti granica, posebno izradom **strategije za viznu politiku EU-a** kako bismo bolje osigurali granice i upravljali migracijama.

Konačno, za sigurnost granica je iznimno važno osigurati **potpuno i sasvim funkcionalno schengensko područje** slobodnog kretanja. To će nam omogućiti da uklonimo preostale kontrole na unutarnjim granicama.

Bugarska i Rumunjska pokazale su da imaju kapaciteta za upravljanje granicama i vraćanje migranata. One su spremne i trebale bi ostvarivati sve koristi od schengenskog područja.

Pravedan i čvrst stav o migracijama

Migracije su izazov za Europu, na koji se mora odgovoriti europskim rješenjem. Zato je toliko važan **Pakt o migracijama i azilu**.

Pakt će nam pomoći da zaštitimo ljude, osiguramo svoje granice, osiguramo pravedne i efikasne postupke i uredno upravljamo migracijama ne zaboravljajući na solidarnost.

Naš zajednički fokus bit će na **provedbi svih dijelova pakta** i pojačat ćemo potporu državama članicama, među ostalim ulaganjem u naš sljedeći dugoročni proračun, kako bismo im osigurali stručno znanje, operativne i financijske kapacitete koji su im potrebni za provedbu pravnih obveza u praksi.

Provedba pakta je dinamičan, a ne jednokratni proces. Potrebna nam je **europska strategija za migracije i azil**, koja će biti okvir za našu viziju usmjerenu na budućnost i prilagodbu budućim izazovima.

Predložiti ćemo **novi zajednički pristup vraćanju migranata**, s novim pravnim okvirom za brži i jednostavniji proces, kako bismo osigurali da se ljudi vraćaju dostojanstveno, digitalizirali upravljanje predmetima i osigurali uzajamno priznavanje odluka o vraćanju u cijeloj Europi.

Nastavit ćemo razvijati **strateške odnose za migracije i sigurnost** s trećim zemljama, osobito zemljama podrijetla i tranzita.

U okviru **novog pakta za Sredozemlje** razvijat ćemo postojeća strateška partnerstva i raditi na novima, s jasnim odgovornostima i rezultatima. Surađivat ćemo u područjima od zajedničkog interesa, od ulaganja u obrazovanje, infrastrukturu i šire gospodarstvo do partnerstava za traženje talenata i zakonitih putova. Pojačat ćemo rad na vraćanjima, sprečavanju nezakonitih migracija i borbi protiv krijumčarenja ljudi. Osigurat ćemo veću transparentnost prema Europskom parlamentu u vezi s takvim sporazumima.

Nastavit ćemo razmatrati i nove načine suzbijanja nezakonitih migracija, uz poštovanje međunarodnog prava i osiguravanje održivih i pravednih rješenja za same migrante.

Europa je u prošlosti uvijek ispunjavala svoje međunarodne obveze, i uvijek će biti tako. **Uvijek ćemo poštovati ljudska prava** i osigurati da oni koji imaju pravo ostati to mogu učiniti i dobiti bitnu potporu za integraciju u zajednice.

Svaki život izgubljen na Sredozemlju jedan je izgubljeni život previše. Potrebna nam je snažnija koordinacija operacija spašavanja, među ostalim sa susjednim trećim zemljama, i povećanje kapaciteta za nadzor za Frontex.

Nikada nećemo prihvatiti da krijumčari i trgovci ljudima odlučuju tko dolazi u Europu i pod kojim okolnostima. **Krijumčari i trgovci ljudima neće ostati nekažnjeni.**

Slomit ćemo njihov poslovni model surađujući s međunarodnim partnerima u Globalnom savezu za borbu protiv krijumčarenja migranata i poduzeti odlučne mjere protiv europske sive ekonomije.

Nastojat ćemo spriječiti iskorištavanje migranata na našem tržištu rada i osigurati im dobre radne uvjete. Počinitelje ćemo zaustaviti i kazneno goniti, tako što ćemo primijeniti pristup „slijedi novac” da spriječimo nezakonite zarade, među ostalim pojačanom suradnjom u oduzimanju imovine. U tu ćemo svrhu **ojačati kapacitete Europolu.**

Taj pravedan i čvrst pristup upravljanju migracijama omogućit će nam da otvorimo **zakonite putove.**

Podupirat ćemo države članice i poduzeća **zakonitim migracijama na temelju potreba za vještinama naših gospodarstava i regija.** Pomoći ćemo uskladiti vještine državljana trećih zemalja s potrebama tržišta rada u Europi, a usklađenim pravilima o priznavanju kvalifikacija olakšat ćemo privlačenje odgovarajućih talenata.

Potporna ljudima, jačanje naših društava i našeg socijalnog modela

Europa uživa jedinstvenu kvalitetu života, koja je istodobno konkurentna prednost našeg gospodarstva i ključni stup našeg društva kojim se osigurava da nitko ne bude zapostavljen.

Međutim, krize posljednjih godina izravno su utjecale na kvalitetu života brojnih Europljana, od troškova života, stanovanja i energije do pravednosti dohotka i podjela i nejednakosti u našem društvu.

S obzirom na to da se naša društva i gospodarstva i dalje mijenjaju, a te su promjene sve brže, svoje napore moramo usmjeriti na očuvanje i poboljšanje naše jedinstvene kvalitete života. Moramo ponovno ujediniti svoje društvo i osigurati da funkcionira za sve, uz jednake mogućnosti i kvalitetna radna mjesta.

To je dio našega europskog načina života, koji uvijek moramo promicati.

Socijalna pravednost u modernom gospodarstvu

Europski način života ovisi o zaštiti i mogućnostima koje pružaju naš socijalni model i naše socijalno tržišno gospodarstvo.

Zbog toga je važno da načela europskog stupa socijalnih prava postanu stvarnost u cijeloj Uniji, uz poštovanje socijalnog modela svake zemlje.

Potreban nam je novi poticaj u područjima u kojima nije ostvaren dovoljan napredak, koji ćemo uobličiti u novom **akcijskom planu za provedbu europskog stupa socijalnih prava**.

Uključivat će inicijative za promišljanje načina na koji digitalizacija utječe na svijet rada, od upravljanja umjetnom inteligencijom

do rada na daljinu i učinka kulture „stalne dostupnosti” na mentalno zdravlje ljudi. Novi oblici rada ne bi smjeli dovesti do ukidanja prava, pa ću predložiti uvođenje prava na isključenje.

Ljudi i njihova radna mjesta uvijek moraju ostati u središtu našeg socijalnog tržišnog gospodarstva, bez obzira na mijene kroz koje prolaze naša industrija i gospodarstva. Moramo osigurati **pravednu tranziciju za sve**.

Zato ću predstaviti **plan za kvalitetna radna mjesta**, izrađen u suradnji sa socijalnim partnerima. Zalagat ću se za pravedne plaće, dobre radne uvjete, osposobljavanje i pravednu promjenu radnog mjesta za radnike i samozaposlene osobe, posebno povećanjem zastupljenosti kolektivnog pregovaranja.

U sljedećem dugoročnom proračunu znatno ćemo povećati financijska sredstva za pravednu tranziciju.

Bit će dio obnovljene inicijative za jačanje europskog socijalnog dijaloga u vrijeme gospodarskih i društvenih promjena. U suradnji s europskim sindikatima i poslodavcima početkom 2025. predstaviti ćemo novi **pakt za europski socijalni dijalog**.

To će biti dio našeg rada s ciljem da pomognemo građanima koji trebaju pristup osnovnoj zaštiti i uslugama i istodobno otklonimo temeljne uzroke siromaštva u okviru **prve strategije EU-a za borbu protiv siromaštva**.

U tom kontekstu ojačat ćemo jamstvo za djecu kako bismo obrazovanjem, zdravstvenom skrbi i drugim osnovnim

javnim uslugama spriječili i suzbili socijalnu isključenost.

Hitno se moramo posvetiti rješavanju stambene krize s kojom se suočavaju milijuni obitelji i mladih.

Postotak dohotka kućanstava koji se troši na stanovanje drastično je porastao. Najamnine i cijene stambenih nekretnina naglo su porasle. Sve više nedostaje ulaganja u socijalno i cjenovno pristupačno stanovanje.

Da bismo državama članicama olakšali rad na tim pitanjima, imenovat ću povjerenika koji će biti nadležan i za stanovanje i predložiti ću prvi **europski plan za cjenovno pristupačno stanovanje**.

Radit ćemo na strukturnim pokretačima, izraditi strategiju stanogradnje, ponuditi tehničku pomoć gradovima i državama članicama i fokusirati se na ulaganja.

S Europskom investicijskom bankom radit ćemo na **paneuropskoj platformi za ulaganja u cjenovno pristupačno i održivo stanovanje** kako bismo privukli više ulaganja iz privatnog i javnog sektora.

U prvom ću koraku predložiti injekciju likvidnosti na tržištu i omogućiti državama članicama da udvostruče planirana ulaganja iz kohezijske politike u cjenovno pristupačno stanovanje.

Revidirat ćemo i naša pravila o državnim potporama kako bismo omogućili mjere potpore za stanovanje, osobito za pristupačno, energetski učinkovito i socijalno stanovanje.

U središtu tih nastojanja bit će brza i učinkovita uspostava **Socijalnog fonda za klimatsku politiku**, u okviru kojeg će se prije svega pružati potpora za obnovu i pristup cjenovno pristupačnom i energetski učinkovitom stanovanju.

Prije četiri godine pokrenula sam **novi europski Bauhaus**, koji povezuje održivost s

uključivošću i cjenovnom pristupačnošću, kreativnošću i inovacijama. Sada ćemo tu zajednicu proširiti.

Moramo se pozabaviti i drugim nejednakostima koje stavljaju na test koheziju naših društava. Razmotrit ćemo **temeljne uzroke demografskih promjena** i prilagoditi se novim okolnostima. U godinama koje slijede Europa će se suočiti s raznim problemima, od mirovina, javnih službi i nedostatka radne snage pa do fiskalne održivosti i razlika među generacijama i regijama.

Bavit ćemo se povećanjem sudjelovanja na tržištu rada, posebno žena i mladih, smanjenjem regionalnih razlika kako bi građani mogli ostati u svojim matičnim regijama te potporom mladim roditeljima u postizanju zdrave ravnoteže između poslovnog i privatnog života.

Regije će ostati okosnica našeg rada.

Potrebna nam je **snažnija politika kohezije i rasta** u čijem su središtu regije. Moramo je osmisliti u partnerstvu s nacionalnim, regionalnim i lokalnim vlastima. Rješavat ćemo probleme povezane s regionalnim i socijalnim razlikama i osigurati da svi građani imaju ostvarivo **pravo boravka** u mjestu koje smatraju svojim domom.

U okviru toga morat ćemo pokrenuti reforme i ulaganja kako bismo pomogli izgraditi sve ono što naprednoj zajednici treba, a to su javne usluge i privatne aktivnosti, obrazovanje i vještine, promet i digitalna povezivost.

Uzet ćemo u obzir i **specifične gospodarske i socijalne izazove na otocima**, kao što su stanovanje, promet, vodoopskrba i gospodarenje otpadom. Nastavit ćemo rješavati i pitanja s kojima se suočavaju najudaljenije regije.

Ponovno ujedinjenje naših društava i potpora našim mladima

Jedan je od zaključaka nedavnih europskih izbora da u društvu vlada nelagoda, koja uzrokuje podjele u našim zajednicama i omogućuje ekstremistima da manipuliraju strahovima ljudi.

Radit ćemo na zaštiti prava pripadnika manjina u Europi.

Moramo osigurati i da današnje odluke ne naštetite budućim generacijama i da se poveća solidarnost i angažman među ljudima različitih dobnih skupina. Zato ću imenovati povjerenika čije će odgovornosti uključivati osiguravanje **međugeneracijske pravednosti**.

Moramo ponovno ujediniti naše društvo, obrazovanjem, podrškom mladima i razvijanjem vrijednosti koje su zajedničke nama Europljanima.

Ojačat ćemo program Erasmus+, među ostalim u segmentu strukovnog osposobljavanja, kako bi od njega imao koristi još veći broj građana. To je ključno kako bi ljudi razvili vještine, stvorili zajednička iskustva i poboljšali međusobno razumijevanje.

To će biti dio naše šire obveze da mladima omogućimo veće slobode i odgovornosti u našim društvima i demokracijama.

Za to će prvenstveno biti zadužen novi kolegij povjerenika Komisije.

Zamoliti ću sve povjerenike da u **prvih sto dana mandata organiziraju prvi krug dijaloga o politikama za mlade**, koji će se održavati svake godine.

Želim da mladi iskoriste svoj glas i da se izraze kao pojedinci koji će pridonijeti oblikovanju naše budućnosti.

Zato ću osnovati **savjetodavni odbor za mlade** s mladima iz svih država članica, koji će me savjetovati o pitanjima koja su važna za vršnjake u njihovoj zajednici i djelovati kao savjetodavni odbor za ideje koje razvija Komisija.

Smatram da je **zaštita mentalnog zdravlja naše djece i mladih**, posebno na internetu, jedan od najvećih izazova u ovom desetljeću.

Djetinjstvo i tinejdžerske godine ključni su za razvoj mozga i osobnosti, no istovremeno su i osjetljivo razdoblje u smislu štetnih posljedica društvenih medija i provođenja previše vremena pred ekranom. O tom problemu moramo povesti otvorenu raspravu utemeljenu na dokazima. Zato ćemo **na razini EU-a pokrenuti istragu o širim posljedicama društvenih medija na dobrobit**.

Uхватit ćemo se u koštac s neetičkim tehnikama kojima se koriste internetske platforme i poduzeti mjere **protiv dizajna internetskih usluga koji stvara ovisnost**, kao što su beskonačno pregledavanje sadržaja, zadana funkcija automatskog pokretanja i stalne potisne obavijesti. Odlučno ćemo se boriti i protiv rastućeg trenda zlouporabe na internetu i pokrenuti **akcijski plan protiv zlostavljanja na internetu**.

Naposlijetku, usredotočit ćemo se na ono od čega je satkan naš europski način života, a to su naša kultura i povijest. Želim da naši građani, a posebno mlađe generacije, iskoriste bogatstvo i raznolikost naše **kulturne baštine**.

Unija ravnopravnosti

Prije pet godina založili smo se za izgradnju Unije ravnopravnosti. Ponosna sam na napredak koji smo ostvarili i njime ispisali povijest. Ipak, i dalje je prevelik broj građana koji o ravnopravnosti mogu samo sanjati. Moramo nastaviti stvarati uvjete za kvalitetan

život svih pojedinaca, bez obzira na njihov položaj u društvu.

Zato ću **povjerenika za ravnopravnost** zadužiti da predloži ažuriranu strategiju za ravnopravnost pripadnika zajednice LGBTIQ i razvije novu strategiju za borbu protiv rasizma za razdoblje nakon 2025.

Nastavit ćemo **jačati svakodnevni rad na rodnoj ravnopravnosti**. To je područje u kojem smo ostvarili povijesni napredak, od žena u upravnim odborima do transparentnosti plaća. Međutim, svjedočimo i vrlo zabrinjavajućim trendovima, od pošasti femicida i nasilja nad ženama do prepreka za žene pri napredovanju u karijeri ili obrazovanju.

Kako bismo ojačali tu preuzetu obvezu, predložit ćemo **novu strategiju za rodnu ravnopravnost za razdoblje nakon 2025**. U njoj ćemo izložiti plan za jačanje prava žena na svim razinama, od borbe protiv rodno uvjetovanog nasilja do osnaživanja žena u politici i na tržištu rada u cijelom EU-u, kao i u svim institucijama EU-a.

Podržavam ideju **plana za prava žena**, koji ćemo predstaviti na sljedeći Međunarodni dan žena.

Održavanje kvalitete života: sigurnost opskrbe hranom, voda i priroda

Kvaliteta života u Europi ovisi o sigurnoj i cjenovno pristupačnoj opskrbi kvalitetnom lokalnom hranom. **Poljoprivreda je ključan dio europskog načina života i to se ne smije promijeniti.**

Zahvaljujući 9 milijuna europskih poljoprivrednih gospodarstava i poljoprivredno-prehrambenom sektoru općenito Europa ima najzdraviju i najkvalitetniju hranu na svijetu. To je strateška prednost koja Europu čini ključnim čimbenikom globalne sigurnosti opskrbe hranom.

Naši poljoprivrednici i ruralna područja izloženi su sve većim pritiscima koji su posljedica klimatskih promjena, nepoštenog globalnog tržišnog natjecanja, viših cijena energije, manjka mladih poljoprivrednika i poteškoća u pristupu kapitalu. Istodobno ulažu goleme napore kako bi doprinijeli zelenoj tranziciji, primjerice prirodnim rješenjima.

Želim nastaviti surađivati s poljoprivrednicima, oblikovateljima politika, civilnim društvom, dionicima i građanima kako bismo izgradili konkurentan i otporan poljoprivredno-prehrambeni sustav.

Zato sam pokrenula strateški dijalog o poljoprivredi, o kojem će uskoro biti predstavljeno izvješće. Nadovezujući se na te preporuke, u prvih 100 dana predstaviti ću **viziju za poljoprivredu i hranu** kako bismo osigurali dugoročnu konkurentnost i održivost svojeg poljoprivrednog sektora poštujući ograničenja svojeg planeta.

Stoga je **ključno da poljoprivrednici mogu ostvariti pravedne i dostatne prihode**. Ne smije ih se prisiljavati da svoje proizvode sustavno prodaju po cijenama nižima od troškova proizvodnje.

Uvijek ću braniti europsku politiku dohotka za europske poljoprivrednike i **pobrinuti se** da proračun EU-a i naša **zajednička poljoprivredna politika** budu ciljani i utvrde pravu ravnotežu između poticaja, ulaganja i propisa.

Poljoprivrednicima moramo omogućiti da svoju zemlju obrađuju bez prekomjerne birokracije, moramo podupirati obiteljska poljoprivredna gospodarstva i **nagraditi poljoprivrednike koji upotrebljavaju prirodna rješenja**, čuvaju bioraznolikost i prirodne ekosustave te doprinose dekarbonizaciji našeg gospodarstva i ostvarivanju nulte neto stope emisija do 2050.

Konkurentnost našeg cjelokupnog vrijednosnog lanca prehrambenih proizvoda podupirat ćemo ulaganjima i inovacijama na poljoprivrednim gospodarstvima, ali i u zadrugama, u poljoprivredno-prehrambenim poduzećima i brojnim MSP-ovima u tom sektoru.

Budući da su poljoprivrednici često najranjiviji dio tog lanca, moramo ispraviti postojeće neravnoteže, ojačati njihov položaj i dodatno ih zaštititi od nepoštenih trgovačkih praksi.

Zajedno ćemo pokazati da Europa zna zaštititi svoju **prehrambenu neovisnost** i one koji nas hrane.

To mora vrijediti i za naše ribare. Oni su jamstvo da će ribarstvo i dalje biti okosnica naših obalnih zajednica i gospodarstava, omogućuju sigurnu opskrbu zdravom hranom na lokalnim, nacionalnim i međunarodnim tržištima.

Imenovat ću povjerenika za ribarstvo i oceane čija će zadaća biti da osigura održivost, konkurentnost i otpornost tog

sektora te jednake uvjete u europskom ribarstvu.

Europskim paktom o oceanima poticat će se plavo gospodarstvo i osigurati dobro upravljanje i održivost naših oceana u svim dimenzijama.

Moramo i dalje **štititi našu prirodu**. Naše šume i šumska područja, močvarna područja i travnjaci nisu samo naš dom i krajolici u kojima obitavamo, nego su i ključni čimbenici za regulaciju klime i sigurnost opskrbe hranom i vodom.

Usredotočit ćemo se na poticaje te pravednu i učinkovitu provedbu, posebno kako bismo uspješno ispunili svoje međunarodne obveze u području bioraznolikosti, kao što su one iz **Sporazuma iz Kunminga i Montreala**.

Prilagodba klimatskim promjenama, pripravnost i solidarnost

Klimatske su promjene jedan od najvećih rizika za našu sigurnost. Tijekom cijele godine posvuda u Uniji haraju ekstremni vremenski uvjeti, čije posljedice (poplave, požari i suša) pogađaju sve više europskih regija.

Zahvaljujući Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu osoblje, zrakoplovi i helikopteri iz cijele Europe pomažu u gašenju šumskih požara i saniranju razornih posljedica poplava, oluja ili suša.

To je Europa u svojem najboljem izdanju. Međutim, svjesni smo da ćemo trebati više i češće djelovati jer se planet zagrijava i šteta nanosena živim bićima, zemljištu i imovini sve je češća, intenzivnija i razornija.

Potrebni su nam bolji resursi i širi pristup europskoj imovini. Potreban nam je pristup na razini cijelog društva i upotreba svih nužnih sredstava, uključujući vojna.

Smatram da trebamo raditi na uspostavi **europskog mehanizma civilne obrane**, uzimajući u obzir sve aspekte upravljanja krizama i katastrofama, uz izgradnju otpornosti zajednice, među ostalim na temelju izvješća predsjednika Niinistöa.

Budući da se Europa zagrijava brže od svjetskog prosjeka, moramo pojačati rad na **otpornosti i pripravnosti na klimatske promjene**.

Utvrđit ćemo rizike i potrebe za pripravnost u pogledu infrastrukture, energije, vode, hrane i zemljišta u gradovima i ruralnim područjima te potrebe u pogledu podataka i sustava ranog upozoravanja.

To će biti dio **europskog plana za prilagodbu klimatskim promjenama** radi potpore državama članicama, posebno u pogledu pripravnosti i planiranja, te kako bi se osigurale redovite znanstveno utemeljene procjene rizika.

Mora se provoditi usporedno s **jačanjem sigurnosti vodoopskrbe u Europi**. Voda je neophodan resurs za sigurnost naše hrane, energije i gospodarstva, ali je izložena sve većem pritisku zbog klimatskih promjena i porasta potražnje.

Potrebna nam je nova **europska strategija za otpornost vodoopskrbe** kako bi se osiguralo pravilno upravljanje izvorima, ublažile nestašice i jačala konkurentna inovativnost naše vodne industrije u skladu s pristupom kružnog gospodarstva. U tom okviru predvodit ćemo aktivnosti za ublažavanje i sprečavanje akutne nestašice vode u cijelom svijetu.

Zaštita naše demokracije i očuvanje naših vrijednosti

Budućnost Europe u podijeljenom svijetu ovisit će o našoj snažnoj demokraciji i obrani vrijednosti, zahvaljujući kojima uživamo svoje slobode i prava.

Zaštita naše demokracije

Naši su demokratski sustavi i institucije u opasnosti. Svjedoci smo porasta broja prijetnji koje dolaze od unutarnjih i stranih aktera, bez obzira na to je li riječ o neprijateljskim vladama ili nedržavnim akterima. Metode koje primjenjuju sve je teže pratiti, uzrokuju veću štetu i lakše se provode s pomoću digitalnih alata i društvenih medija.

To je odraz korjenite promjene u informacijskom prostoru, koja se dogodila prelaskom s uredničkih medijskih izvora na sadržaj koji izrađuju korisnici i generiraju algoritmi. To donosi nove slobode, ali i smanjuje trošak manipuliranja informacijama, a Rusiji i drugima otvara put za jačanje informacijskog ratovanja.

Moramo učiniti više kako bismo zaštitili svoju demokraciju.

Zato ću predložiti novi **europski štit za zaštitu demokracije.** U sklopu toga radit ćemo na suzbijanju inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama na internetu, a kao primjer poslužiti će nam francuska nacionalna agencija Viginum ili švedska Agencija za psihološku obranu.

Cilj je poboljšati informiranost o stanju otkrivanjem, analizom i proaktivnom borbom protiv dezinformacija i manipuliranja informacijama.

Usredotočit ćemo se na **društvenu otpornost i pripravnost**, i to jačanjem digitalne i medijske pismenosti i prevencije

prepoznavanjem. Uspostavit ćemo **europsku mrežu provjeravatelja činjenica**, i to na svim jezicima.

Također ćemo nastaviti **jačati digitalnu provedbu** kako bismo osigurali otkrivanje, označivanje i, prema potrebi, uklanjanje manipuliranih ili obmanjujućih informacija u skladu s Aktom o digitalnim uslugama.

Naposljetku, **pozabavit ćemo se i sve realističnijim uvjerljivim krivotvorenim sadržajima** koji su utjecali na izbore u cijeloj Europi. Osigurat ćemo provedbu zahtjeva o transparentnosti iz Akta o umjetnoj inteligenciji i jačanje pristupa sadržaju proizvedenom umjetnom inteligencijom.

U zaštiti naše demokracije ostatak ćemo trajno predati **očuvanju i promicanju slobode govora.**

Jačanje vladavine prava

Europska demokracija i gospodarstvo temelje se na vladavini prava. Upravo zahvaljujući njoj naše društvo funkcionira, štite se prava, kažnjava korupcija i poštuju ugovori.

Vladavina prava nikada ne završava, a izazovi prijete cijeloj Europi, u različitim razmjerima i u raznim područjima.

Mnogo smo toga učinili u proteklih pet godina. Zato smo sada spremniji nego ikad objektivno se suočiti s izazovima u području vladavine prava, i to na isti način u svim državama članicama. No, isto tako, svjedoci smo zabrinjavajućih trendova.

Jačanje vladavine prava svaki će dan biti naša zadaća i dužnost.

Nastavit ćemo unaprjeđivati praćenje i izvješćivanje i jačati sustave provjere i

ravnoteže, ponajprije praćenjem provedbe preporuka.

Izvješće o vladavini prava pokazalo je kako dijalog može doprinijeti napretku. Sada je vrijeme da ga učvrstimo i pobrinemo se za to da obuhvati sva pitanja u cijeloj Europi.

U izvješće ćemo dodati dimenziju jedinstvenog tržišta kako bismo pokušali riješiti probleme u području vladavine prava s kojima se suočavaju poduzeća koja posluju prekogranično, osobito MSP-ovi. Uključit ćemo i druge zemlje pristupnice ako i kada za to budu spremne.

Ulagat ćemo u očuvanje vladavine prava. Predložit ću da se financijska sredstva EU-a izdvoje i za nacionalne mjere, kao što je borba protiv korupcije, te za zaštitu financijskih interesa EU-a.

Poštovanje vladavine prava ključno je za dodjelu sredstava EU-a.

Zato ćemo bolje povezati preporuke iz izvješća o vladavini prava i financijsku potporu. Pobrinut ćemo se za to da budući dugoročni proračun sadržava učinkovite zaštitne mjere u pogledu vladavine prava, a to uključuje i **opći režim uvjetovanosti**, koji se primjenjuje na sva sredstva EU-a.

Usto ćemo izvući pouke iz instrumenta NextGenerationEU, koji je pokazao kako se proračun može povezati s reformama za jačanje vladavina prava.

Provedba putem sankcija i pojačana primjena **mehanizma iz članka 7.** moraju se nastaviti, pa tako i u budućoj proširenoj Uniji.

Sloboda medija jedno je od glavnih načela vladavine prava i demokracije općenito.

U svijetu u kojem su mediji sve brži, a dezinformacije sve prisutnije moramo učiniti

sve što je u našoj moći kako bismo poduprli slobodne medije u cijeloj Uniji.

Provest ćemo Europski akt o slobodi medija i **bolje podupirati i štiti neovisne medije i novinare** te suzbijati pritisak i neetičko ponašanje.

Građani u središtu naše demokracije

Konferencija o budućnosti Europe i uspjeh europskih panela građana i građanki veliki su koraci prema deliberativnoj demokraciji i uključivanju građana u pitanja koja nadilaze izbore ili politiku.

Sada moramo **potaknuti sudjelovanje građana u cijelom EU-u.**

Svake godine odabrat ćemo područja politike i prijedloge kojima **europski paneli građana i građanki** mogu najviše doprinijeti svojim preporukama. Na temelju tih preporuka poduzet ćemo daljnje mjere, kao što smo to učinili s preporukama panela o **suzbijanju mržnje u društvu 2024.**

U istom duhu **pojačat ćemo suradnju s organizacijama civilnog društva**, koje imaju stručno znanje i važnu ulogu u obrani posebnih društvenih pitanja i poštovanju ljudskih prava.

Moramo osigurati bolju zaštitu aktivnosti civilnog društva.

Suradivat ćemo i s lokalnim savjetnicima za građanski angažman kako bismo stekli bolji uvid u to kako Europa utječe na svakodnevni život. Zajedno s **Odborom regija** već surađujemo s mrežom koja broji više od 3000 lokalnih savjetnika, a u sljedećih pet godina planiramo je i ojačati.

Globalna Europa: iskorištavanje naše snage i partnerstava

U svijetu koji je opasniji nego ikada Europa mora odlučnije prionuti ostvarivanju svojih strateških interesa.

Ruski agresivni rat, potaknut Putinovom imperijalističkom težnjom da uništi Ukrajinu i njezinu europsku budućnost, dio je šireg sustavnog napada na Europu, naše vrijednosti i međunarodni poredak utemeljen na pravilima.

Ukrajina se svakog dana bori za našu slobodu – i mi se moramo izboriti za njezinu.

To će i dalje biti naš glavni prioritet na nacionalnoj i međunarodnoj razini te ćemo okupiti partnere kako bismo pomogli u ispunjenju kratkoročnih potreba i u dugoročnoj obnovi.

Rat na europskom tlu ne možemo promatrati izolirano. On je prijelomni trenutak za svijet. Proteklih smo godina svjedočili namjerama novih autokrata, od Irana do Sjeverne Koreje, Rusije i šire, koji potiču podjele i stvaraju alternativni međunarodni poredak utemeljen na izmijenjenim granicama, imperijalističkim idejama i sferama utjecaja.

Rat u Gazi i destabilizacija cijelog Bliskog istoka dovode do krvoprolića i nestabilnosti diljem regije. Državni udari i sukobi eskaliraju u cijelom svijetu.

Ovo je doba geostrateškog suparništva.

Agresivniji stav i nepošteno tržišno natjecanje u Kini, njezino prijateljstvo „bez ograničenja” s Rusijom i dinamika njezina odnosa s Europom pokazuju da je suradnja prerasla u natjecanje. Sve se politike instrumentaliziraju, od energetike do migracija i klime. Stoga naš međunarodni poredak utemeljen na pravilima slabi, a naše globalne institucije manje su učinkovite.

Ta će nova stvarnost potrajati neovisno o ishodu izbora koji će se idućih mjeseci održati u svijetu. **Novu vanjsku i sigurnosnu politiku** moramo prilagoditi takvoj neuljepšanoj stvarnosti.

To počinje suradnjom s partnerima istomišljenicima i prijateljima iz skupine G-7 i drugima. U tom ćemo duhu raditi na **jačanju odnosa s Ujedinjenom Kraljevinom** u pitanjima od zajedničkog interesa, kao što su energetika, sigurnost i međuljudski kontakti.

Blisko ću surađivati s visokim predstavnikom / potpredsjednikom Komisije kako bismo osigurali koordinirani pristup našoj vanjskoj politici.

Proširenje kao geopolitički imperativ

Proslave 20. obljetnice najvećeg vala proširenja bile su prilika da se osvrnemo na uspjeh tog pohvata za zemlje koje su pristupile Uniji i za Uniju u cjelini.

Povijest ponovno kuca na vrata i Europa mora odlučiti o svojoj budućnosti.

Daljnje proširenje naše Unije, u skladu s obećanjem koje smo dali u Ugovorima, smatram moralnim, političkim i geostrateškim imperativom.

U svijetu velikih sila veća i snažnija Unija ima veću geopolitičku važnost i utjecaj na globalnoj razini. Tako možemo smanjiti naše ovisnosti te povećati otpornost i konkurentnost. Takva nam Unija omogućava veću sigurnost i doprinosi učvršćivanju demokracije, stabilnosti i vladavine prava u cijeloj Europi.

No to neće biti laka zadaća.

Pristupanje EU-u uvijek će biti proces koji se temelji na zaslugama, a svaka zemlja kandidatkinja ocjenjivat će se na temelju njezina napretka u ispunjavanju svih relevantnih kriterija.

Pojačat ćemo potporu za pripremu zemalja kandidatkinja, ponajprije ulaganjima i reformama iz Novog plana rasta za zapadni Balkan i Instrumenta za Ukrajinu. Tako ćemo im pomoći da se integriraju u dio pravne stečevine i jedinstvenog tržišta EU-a i upoznaju s dodjelom sredstava EU-a.

Vladavina prava i temeljne vrijednosti i dalje će biti osnova politike proširenja Unije, a u budućnosti i temelji naše reformirane i proširene Unije.

Imenovat ću posebnog povjerenika za proširenje koji će usmjeravati aktivnosti u tom području.

Mnogi su 2004. sumnjali u mogućnost integracije velikog broja država članica jer svaka od njih ima svoje prednosti, gospodarske strukture i broj stanovnika. EU se, međutim, pokazao doraslim izazovu, uz interne pripreme i integraciju u ranoj fazi.

Europa će ponovno svladati taj izazov.

Strateški usmjereniji pristup našem susjedstvu

Usmjereniji pristup proširenju znači i veći fokus na naše šire susjedstvo, ponajprije Sredozemlje.

Imenovat ću **povjerenika za Sredozemlje**, koji će se baviti pitanjima kao što su ulaganja i partnerstva, gospodarska stabilnost, otvaranje radnih mjesta, energetika, sigurnost, migracije i druga područja od zajedničkog interesa, a sve to uz poštovanje naših vrijednosti i načela, u bliskoj suradnji s visokim predstavnikom / potpredsjednikom Komisije.

Novi pakt za Sredozemlje preoblikovat će taj važan odnos i dati jasan politički signal

partnerstva u podijeljenom i nestabilnom svijetu.

Europa mora imati aktivnu ulogu i na Bliskom istoku, što je u interesu svih strana te u interesu stabilnosti regije.

Moramo nastaviti sudjelovati u svim diplomatskim snagama kako bismo osigurali **pravedno i sveobuhvatno rješavanje aktualnog sukoba u Gazi**.

Moramo učiniti sve što je u našoj moći kako bismo zaustavili tragični gubitak života. To podrazumijeva zalaganje za hitni prekid vatre u Gazi, oslobađanje svih talaca te znatno i trajno povećanje priljeva humanitarne pomoći Gazi.

Potreban je trajni prekid vatre i usmjeravanje na budućnost. U okviru dogovorenih reformi radit ćemo na višegodišnjem paketu potpore za učinkovitu Palestinsku samoupravu i tako olakšati put prema dvodržavnom rješenju. Dvodržavno rješenje najbolje je jamstvo sigurnosti Izraelaca i Palestinaca.

To će biti dio šire **sveobuhvatne strategije EU-a za Bliski istok** usmjerene na razdoblje nakon rata u Gazi. U fokusu strategije trebalo bi biti promicanje dvodržavnog rješenja i jačanje partnerstava s ključnim regionalnim dionicima.

Nova vanjska gospodarska politika

Geopolitika i geoekonomija u današnjem svijetu idu ruku pod ruku. Europska vanjska i gospodarska politika također moraju biti povezane.

Trgovinska moć i gospodarska otvorenost Europe ključni su za naše blagostanje, a to znači otvaranje novih tržišta za naša poduzeća, veći izbor održive robe za potrošače i nova ulaganja u našu industriju.

To je iznimno važno u svijetu obilježenom natjecanjem za tehnološki prestiž, u kojem se

gospodarska neovisnost pretvara u oružje i sve je teže razlikovati gospodarstvo i sigurnost. Moramo biti spremni na te rizike.

Za današnju nam stvarnost treba nova vanjska gospodarska politika.

Njezini nosivi temelji moraju biti gospodarska sigurnost, trgovina i ulaganja u partnerstva.

Gospodarska sigurnost i gospodarska diplomacija Europe bit će Komisijin prioritet.

To podrazumijeva rast naše domaće konkurentnosti i ulaganja u istraživačke kapacitete za tehnologije od strateške važnosti i one s dvojnog namjenom koje su nužne za naše gospodarstvo i sigurnost.

Istodobno moramo **odlučnije štiti svoje gospodarstvo** od neovlaštenog otkrivanja tehnologija i sigurnosnih prijetnji, što je osobito važno u odnosima sa strateškim partnerima i sistemskim suparnicima.

Svemu tome osnova će biti dobra procjena rizika i naše načelo „**smanjenja rizika, a ne prekida odnosa**”.

Završit ćemo reviziju okvira za dubinsku analizu izravnih stranih ulaganja, uvesti istinski koordiniran pristup kontrolama izvoza i pratiti rizike ulaganja prema inozemstvu. Izradit ćemo standarde gospodarske sigurnosti za ključne lance opskrbe sa svojim partnerima iz skupine G-7 i drugim istomišljenicima.

Trgovina je drugi temelj naše vanjske gospodarske politike.

Nastavit ćemo produbljivati slobodne i poštene trgovinske veze s centrima rasta i partnerima u svijetu da bismo osigurali reciprocitet i jednake uvjete.

Kako bismo osigurali pristup onome što nam je potrebno za diversificirane i otporne

opskrbne lance, razvijat ćemo i nova partnerstva za čistu trgovinu i ulaganja i produbljivati naše odnose za nabavu **kritičnih minerala i sirovina**.

Zato moramo štiti i promicati trgovinu koja se temelji na pravilima, što podrazumijeva i **reformu i jačanje Svjetske trgovinske organizacije**.

Istodobno ćemo biti ambiciozniji u provedbi svojih trgovinskih sporazuma i koristiti sve naše **instrumente za trgovinsku obranu**, gdje i kad to bude potrebno.

Partnerstva su treći temelj naše vanjske gospodarske politike, i zajednička ulaganja u naše interese i partnere na temelju strategije Global Gateway, naše inicijative za ulaganja u infrastrukturne projekte u cijelom svijetu.

Strategija Global Gateway ide dalje, na novu razinu, jer ćemo našim partnerima predložiti integriranu ponudu – paket u kojem će biti ulaganja u infrastrukturu, trgovina i makroekonomska pomoć.

Na tome ćemo raditi u Timu Europa, u kojem ćemo mobilizirati države članice, javne razvojne banke i razvojne financijske institucije, Europsku investicijsku banku, Europsku banku za obnovu i razvoj, agencije za kreditiranje izvoza i privatni sektor.

Tako želimo **stvarati dugoročna, uzajamno korisna partnerstva** – ulaganjima u zajedničku budućnost i preuzimanjem dugoročnih obveza.

To znači i suradnju u područjima od zajedničkog interesa sa zemljama i gospodarstvima u indo-pacifičkoj regiji, Africi, Latinskoj Americi i Karibima.

Indo-pacifička regija postala je odlučujuća za budućnost svijeta. Produbit ćemo suradnju s našim partnerima u toj regiji na temelju naše postojeće strategije. Predložiti ćemo novi **strateški program EU–Indija** i produbiti našu suradnju s državama ASEAN-a.

Jednako ćemo surađivati s Japanom, Korejom, Novim Zelandom i Australijom, s kojima dijelimo zajedničke izazove u područjima kibernetike, svemira i sigurne opskrbe kritičnim mineralima i tehnologijama. To podrazumijeva naše kolektivne diplomatske napore s ciljem odvratanja Kine od jednostrane promjene postojećeg stanja vojnim sredstvima, posebno u Tajvanu.

Našem partnerstvu s Afrikom treba dati novi zamah prije sljedećeg sastanka na vrhu između EU-a i Afričke unije koji će se održati 2025. Strategija Global Gateway bit će nam osnova za ulaganja u prometne koridore, luke, proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, proizvodnju zelenog vodika i vrijednosne lance sirovina.

Zajedno ćemo rješavati probleme Afrike, od reforme međunarodnih institucija do posljedica klimatskih promjena, demografije i migracija na oba kontinenta.

Produbit ćemo suradnju EU-a i **Latinske Amerike i Kariba** strategijom ulaganja Global Gateway i zajedničkim radom na zajedničkim interesima, od sigurnosti do energetike.

Novi oblik multilateralizma za novi svijet

Europa će uvijek braniti međunarodni poredak koji se temelji na pravilima i u kojem su propisi i norme jači od sile i sukoba. To je temelj naše Unije i bit će temelj naše budućnosti.

No, moramo biti svjesni opravdanih dvojbi naših partnera u svijetu koji smatraju da je postojeći sustav izgrađen bez njih i da im on nije naklonjen.

Voljela bih da Europa ima glavnu riječ u reformi međunarodnog sustava.

Na skorom **UN-ovu sastanku na vrhu o budućnosti** početak ćemo raditi na pravednijoj zastupljenosti svih regija i iznalaženju odgovora na pitanja razvoja i zaduženosti.

Trebamo iskoristiti tu priliku i pripremiti naš međunarodni sustav za današnji svijet – osobito u smislu digitalizacije jer trebamo snažne zaštitne mjere i nov oblik upravljanja.

Trebamo i pažljivije slušati i bolje reagirati na probleme naših partnera na koje utječe europsko zakonodavstvo, osobito propisi o europskom zelenom planu.

Trebamo sustavniju procjenu učinka naših propisa na treće zemlje, a njima treba naša ciljana potpora koja će im pomoći da im se prilagode i da im ti propisi budu od koristi.

Zajedništvo i priprema Unije za budućnost

Europa je u proteklih pet godina radila na ambicioznom programu modernizacije. Sada se moramo pripremati za budućnost i fokusirati na provedbu, ulaganja i reformu. To se odnosi na sve prioritete iz ovih smjernica i iziskuje timski rad svih institucija i država članica.

Novi proračun za naše ambiciozne ciljeve

Europski proračun služi za poboljšanje kvalitete i načina života građana, poljoprivrednika, istraživača, poduzetnika i regija u Europi i šire.

U proteklih nekoliko godina pokazalo se koliko je proračun važan – za sve što je poduzeto u pandemiji, u energetskej krizi i za potporu Ukrajini.

Postigli smo dogovor o programu SURE ne bismo li očuvali oko 40 milijuna radnih mjesta u Uniji, o instrumentu NextGenerationEU radi ulaganja u naše buduće gospodarstvo, o instrumentu REPowerEU da smanjimo cijene energenata i osiguramo opskrbu nakon Putinove ucjene.

A kad smo zatrebali nužna financijska sredstva za hitne prioritete, dogovorili smo prvu reviziju našeg proračuna sredinom razdoblja.

Sve to pokazuje koliko se toga može učiniti sa sredstvima iz europskog proračuna kad je to najpotrebnije. Sad se moramo pobrinuti da se taj financijski kapacitet u idućim godinama iskoristi na najbolji mogući način.

No, iz toga smo puno naučili – osobito da u potrošnji trebamo **jednostavnost, fleksibilnost, brzinu i strateško promišljanje**.

U tekućem je proračunskom razdoblju naša potrošnja na europskoj razini vrlo dobra u odnosu na konkurente, i bez potrošnje na nacionalnim razinama. Međutim, trošimo

sredstva u previše sličnih programa u kojima se financiraju iste stvari, ali s drukčijim uvjetima, pa je ta sredstva teško učinkovito iskombinirati. Potrošnju u Uniji trebamo bolje fokusirati na svoje zajedničke prioritete.

Treba nam novi pristup za moderan i snažan europski proračun.

Zato ću u 2025. predložiti novi dugoročni proračun koji će biti:

Usmjereniji na usklađenje naših prioriteta i ciljeva, na ono na čemu EU treba najviše raditi, i fleksibilan. Želim proračun u službi politika, a ne programa.

Jednostavniji u funkcioniranju – manje programa i plan za svaku zemlju u kojem su glavne reforme povezane s ulaganjima, fokusiran na naše zajedničke prioritete, koji uključuju promicanje gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije.

Učinkovitiji, osobito s Europskim fondom za konkurentnost i boljim korištenjem našeg proračuna radi dodatnog poticaja nacionalnom, privatnom i institucionalnom financiranju.

Poštovanje vladavine prava ključno je i bit će ključno za dodjelu sredstava EU-a.

Trebat ćemo **promijeniti i način financiranja naše vanjske politike** da bi bila učinkovitija, usmjerena na naše partnere i usklađena s našim strateškim ciljevima.

Za ostvarenje te ambicije trebamo **sigurnije i modernije prihode za proračun EU-a**. Trebat će nam nova vlastita sredstva za dostatno i održivo financiranje naših zajedničkih prioriteta.

Ambiciozan program reformi za Europu

Reforme koje su nekoć bile potrebne s proširenjem postaju neizbježne.

Smatram da nam za dobro funkcioniranje proširene Unije treba **ambiciozan program reformi** da bismo bili spremni za geopolitičke izazove i postigli veći demokratski legitimitet, osobito uz sudjelovanje građana. To podrazumijeva daljnji rad na zaključcima Konferencije o budućnosti Europe.

Smatram da nam treba promjena Ugovora ako je to radi boljitka naše Unije.

I proširenje moramo iskoristiti kao katalizator napretka u smislu našeg kapaciteta za djelovanje, naših politika i naših programa potrošnje.

Europska unija i države članice trebaju biti spremne u vrijeme pristupanja i na tome trebamo paralelno raditi. Unija se proširenjem mora i učvrstiti.

U prvih 100 dana predstavit ću naše **revizije politike prije proširenja**, s naglaskom na pojedinačnim područjima, kao što su vladavina prava, jedinstveno tržište, sigurnost opskrbe hranom, obrana i sigurnost, klimatske promjene i energetika, migracije, a u širem smislu i socijalna, gospodarska i teritorijalna konvergencija.

Predložit ćemo **povećanje kapaciteta Europe za djelovanje**, s novim formatima i procesima odlučivanja, među ostalim za širu Uniju.

Pritom ćemo se ponajviše baviti onime što se može učiniti već sada i novim područjima za koja postoji široki konsenzus.

Zajednički rad s Europskim parlamentom

Godine 2019. rekla sam da mi je jačanje partnerstva Komisije i Europskog parlamenta prioritet.

Obećala sam da će Parlament imati veći utjecaj na predlaganje i oblikovanje propisa. Dosta smo toga ostvarili; na rezolucije Parlamenta u skladu s člankom 225. odgovorili smo zakonodavnim prijedlozima potpuno poštujući načela proporcionalnosti, supsidijarnosti i bolje izrade zakonodavstva.

Osobno i dalje podupirem to pravo na inicijativu.

Pojačat ćemo našu suradnju na članku 225. tako što ćemo zamoliti povjerenike da sudjeluju u strukturiranim dijalozima s parlamentarnim odborima o tim rezolucijama.

Istodobno, ima dosta područja u kojima možemo poboljšati suradnju naših institucija.

Upravo zato želim surađivati s Europskim parlamentom da brzo **revidiramo naš Okvirni sporazum**. To će nam omogućiti da povećamo svoju zajedničku političku odgovornost, osnažimo dijalog, povećamo protok informacija i zajamčimo veću transparentnost.

U proteklom smo mandatu iskusili brojne krize koje su iziskivale iznimne reakcije, posebno primjenom članka 122. UFEU-a.

Primila sam na znanje stajalište Parlamenta o toj temi i pobrinut ću se da se taj instrument koristi samo u iznimnim okolnostima. A kad se bude koristio, pobrinut ću se da **Komisija Parlamentu detaljno obrazloži primjenu članka 122.**

I na kraju, želim **produbiti naš dijalog** i pobrinut ću se da povjerenici budu češće prisutni u odgovarajućim odborima.

Kolegij će biti na raspolaganju za odgovore na sva pitanja Europskog parlamenta u raspravama na plenarnim sjednicama u najprimjerenijem obliku.

[REDACTED]

